

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

Kevadiselt pidulik tseremoonia Raekojas

Tehnikaülikooli Arengufondil on saanud meeldivaks tavaks kutsuda maikuu lõpul oma aktiivsemaid toetajaid pidulikule vastuvõtule iidse Tallinna Raekoja võlvide alla. 30. mail sai teoks järjekordne tseremoonia ning auväärne saal täitus Eesti ärieliidi esindajast, Tehnikaülikooli õppejõududest ja tudengeist.

Pärast rektor Andres Keevalliku ja Arengufondi nõukogu esimehe Toomas Lumani avasõnu liitusid Tehnikaülikooli Vilistlaskapitaliga järjekordsed edukad ettevõtjad, kes ei pea paljaks oma isiklikest tuludest toetada Eesti tehnilise intelligentsi koolitamist. Koos Arengufondi juhataja Mare Aruga allkirjastasid lepingu Alar Kroodo, Indrek Neivelt, Endel Palla, Jaan Pillesaar ja Ain Tromp (vt pildil vasakult alates).

Ericsson Eesti AS juhatuse esimees Veiko Sepp andis kätte tunnistused Ericssoni tänavustele stipendiaatidele Anu Sommerile (bakalaureuseõpe) ja Kairit Krischkale (diplomiõpe). Nad kirjutavad oma lõputööd Ericssoni pakutud teemal projekti *Soliton* raames.

Lisaks allkirjastas Hansapanga Grupi juhatuse liige Andres Liinat lepingu, millega AS Hansapank lisas kolmele olemasolevale veel kaks uut stipendiumi bakalaureuseõppe tudengitele (à 15 000 krooni).

TTÜ Arengufond on jaganud aastatel 1999-2002 kokku 103 stipendiumi kogusummas 2 mln 440 tuh krooni, sh 24 doktoriõppes, 23 magistriõppes ja 53 bakalaureuseõppes õppijaile ning akadeemik Boris Tamme nimelist stipendiumi ja kaks Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendiumi (allfond TTÜ Arengufondi juures) Tänavu on ületatud maagiline ühe miljoni krooni piir ja kavatakse välja maksta 44 stipendiumi ühtekokku 1 mln 200 tuh krooni ulatuses.

Rektor Keevallik tervitas ka kohal olnud Aksel Kiissi leske Helle M. Kiissi, kelle vahendusel Tallinna Tehnikaülikool on saanud märkimisväärse annetuse. Saalis viibis teisigi eestlasi kaugemalt. Pärast muusikalist vahepala jätkus seekordne vastuvõtt juba sõbraliku mõttevahetuse õhkkonnas raesaaalis.

Mart Ummelas

Lõpuaktused juunis 2003

Tallinna Tehnikaülikoolis toimuvad kevadised lõpuaktused

Teisipäeval, 17. juunil
kell 10.00 mehaanika-
teaduskond
kell 12.00 energeetika-
teaduskond

Kolmapäeval, 18. juunil
kell 10.00 keemia- ja materjali-
tehnoloogia teaduskond
kell 12.00 infotehnoloogia
teaduskond

Neljapäeval, 19. juunil
kell 10.00 ehitusteaduskond
kell 12.00 majandusteaduskond

Reedel, 20. juunil
kell 10.00 matemaatika-loodus- ja
humanitaarteaduskond
kell 12.00 TTÜ Kõrgem
Majanduskool

Laupäeval, 21. juunil
kell 12.00 TTÜ Kuressaare Kolledz
(Kuressaares)

Energeetikahoone sai nurgakivi

Neljapäeval, 5. juunil 2003 pani Tallinna Tehnikaülikooli energeetikateaduskonna uuele hoonele nurgakivi.

Uus ehitus kerkib Tehnikaülikooli peamaja kõrvale aadressil Ehitaajate tee 5.

6770-ruutmeetrise brutopinnaga kuuekorruselises hoones hakkab kasulikku pinda olema ligi 5700 ruutmeetrit. Valmivasse hoonesse planeeritud kaasaegsed auditooriumid, laborid ja kabinetid peaksid oluliselt parandama praegu Koplis asuva energeetikateaduskonna töö- ja õppimistingimusi.

Energeetikahoone ehituse tellija on Tallinna Tehnikaülikool. Ehituse maksumuseks kujuneb umbes 65 miljonit krooni, millele lisandub sisustuse maksumus. Ehitise on projekteerinud arhitekt Mai Šein, ehitustööd teostab AS Remet.

Energeetikateaduskonna uus hoone peaks valmima käesoleva aasta lõpuks.

Energeetikahoone nurgakivi panekul viibisid Tehnikaülikooli rektori Andres Keevalliku ja energeetikateaduskonna dekaani Olev Liigi ning objekti ehitaja Remet ASi juhatuse liikme Tõnu Altnurme kõrval ka Eesti Energia AS juhatuse esimees Gunnar Okk ning pildil kelluga segu nurgakivi süvendisse tõstev Mustamäe linnaosa vanem Helle Kalda.

Infotehnoloogia teaduskond valis uue dekaani

Infotehnoloogia teaduskonna nõukogu maikuu istungil oli tähtsaima punktina päevakorras teaduskonna dekaani valimised. Nõukogu toetas üksmeelselt professor Ennu Rüsterni kandidatuuri ning valis ta järgneva neljaks aastaks juhtima TTÜ suurimat teaduskonda.

Prof Ennu Rüstern on automaatjuhtimise ja süsteemianalüüsi õpetooli juhataja, automaatikainstituudi direktor ning täitis viimased neli aastat ka teaduskonna õppeprodekaani ja õppekavakomisjoni esimehe kohustusi. Ta on kolleegide hulgas väga kõrgelt hinnatud kui äärmiselt korrektne, tasakaalukas ja kompetentne spetsialist pea kõigis ülikooli tegevusvaldkondades.

Uus dekaan töö oma kõnes välja kolm tähtsamat teaduskonna tegevussuunda lähiaastateks: dok-

toriõppe efektiivsuse kasvu, õppejõudude ja teadurite järelkasvu probleematika ning õppe- ja teadustegevuse kvaliteedi tagamise. Olulisima märksõnana töö ta aga esile teaduskonna arengu stabiilsuse ja suunatuse tulevikku.

Prof Ennu Rüstern asub infotehnoloogia teaduskonna dekaani kohustusi täitma 1. septembril 2003.

Margus Kruus

IT-teaduskonna prodekaan

Raamatukogu Käärikul

2.-3. juunini toimus Käärikul TÜ ja TTÜ raamatukogu referentide (ainespetsialistide) suvekool.

Kiiresti muutuvus infokeskkonnas on referendi roll ülikooli raamatukogudes üks keskseimaid. Referendi üheks ülesandeks on hoida ülikooli peret kursis uute elektrooniliste infoallikatega ning neid kasutama õpetada. Väga tähtis on leida koostöös akadeemilise personaliga võimalusi, kuidas uusi infoallikaid (andmebaase) õppe- ja teadustöös rakendada.

Mõte suvekooli korraldamiseks hakkas idanema eelmise aasta lõpus meie raamatukogus toimunud seminaril "Referent ülikooli raamatukogus". Suvekooli eesmärgiks oli kogemuste vahetamine ülikoolile vajalike infoteenuste osutamisel ning võrgupõhise kasutajakoolituse läbi viimisel.

Esimesel päeval kuulasime nelja ettekannet:

- Mare-Nelli Ilus (TÜ Ri teenindusdirektor). Infoteenused ja kasutajakoolitus Taani kõrgkooliraamatukogudes.

- Gerda Koidla (TTÜ Ri asedirektor). Infoteenused ja kasutajakoolitus Turu Ülikooli raamatukogus <http://kirjasto.utu.fi/>

- Kärt Miil (TÜ Ri õigusteaduskonna referent). Info-otsiõskuste õpe-

tamise hetkeseis ja tulevikukavad TÜ Raamatukogus.

- Tiina Kuusik (TÜ Ri üld- ja arendusosakond). Referentide hindamisest TÜ Raamatukogus.

Teisel päeval jätkasid:

- Külliike Märtna (TTÜ Ri infotehnoloogia ja humanitaarteaduste referent). Veebipõhine erialainfootsingu kursus magistrantidele.

- Lehti Pilt (TÜ avatud ülikooli haridustehnoloog). Virtuaalõppetartu Ülikoolis.

- Aiki Tibar (TTÜ Ri teadur, kaks ettekannet). 1) Teadlaste infovajadused ja infootsikäitumine; 2) Tampere Tehnikaülikooli Raamatukogu infostrateegiad. <http://www.tut.fi/library/>

Endla Lõhkivi (TÜ teadusfilosofia lektor, PhD). Teadmised, informatsioon ja kommunikatsioon.

Kääriku imelise loodusega tutvumiseks suurt aega kahjuks ei jäänud, sest ettekannete PowerPointi ja interneti-esitlused naelutasid suvekoolist osavõtjad auditooriumisse. Vaba mõttevahetus sai hoo sisse alles õhtusel puhkehetkel. Uusi ideid kogunes kuhjaga. Juba sügissemestril loodame oma ülikooli kraadiõppureid üllatada uue teunega, jälgige reklaami!

Taimi Nurmiste
raamatukogu infoosakond

Referentide suvekoolist osavõtjad. Esireas (istuvad) meie raamatukogu referendid, asedirektor ja komplekteerimisosakonna juhataja.

ESIS kuulutab välja KONKURSI

parimale automaatika- ja süsteemitehnika-alasele lõputööle 2002/2003. õppeaastal järgnevat teemade hulgast:

- * juhtimissüsteemide projekteerimine, modelleerimine ja analüüs

- * automaatjuhtimise teooria ja selle rakendamine

- * reaajasüsteemide teooria ja selle rakendamine

- * tehisintellekti tehnilised rakendused

- * arvutite tark- ja riistvara kasutamine automaatikas

- * andmeside tööstuslikes keskkondades

- * praktilise automaatika probleemid

Hinnatakse pakutud lahenduse originaalsust ning selle tehnilist ja teoreetilist taset.

TINGIMUSED

1. Konkureerida võivad kõigi Eesti kõrgkoolide lõpetajad.

2. Konkursile võivad töid esitada kõrgkoolide instituutide (teaduskondade) nõukogud ja lõputööde kaitsmiskomisjonid.

3. Esitada palutakse:

- * kaitsmiskomisjoni soovitus

- * lõputöö

- * retsensendi arvamus

4. Tööde esitamise tähtaeg on 11. juuni 2003. a

5. Töid võtab vastu ESISe juhataja sekretär Kristi Jõers.

Tallinna Tehnikaülikoolis

Ehitajate tee 5 Tallinn 19036

ruumis II-307a

tel. 620 2107 faks 6202101

6. Konkursile esitatud töid hindab Eesti Süsteemiinseneride

Seltsi juhataja poolt moodustatud konkursikomisjon.

7. Tunnustust võitjale avaldatakse võitnud töö esitanud kõrgkooli poolt soovitud ajal ja kohas (soovitavalt lõpuaktusel).

Eesti TA teadusauhinnad üliõpilastele

Eesti Teaduste Akadeemia annab 2003. aastal paremate üliõpilastööde autoritele kuni 20 auhinda (à 2500-4000 kr).

Teadusauhindade võistlusel võivad osaleda Eesti ülikoolide üliõpilased ja eesti päritoluga üliõpilased välismaa ülikoolides, kes töö esitamisel jätkavad ülikoolis diplomii, bakalaureuse- või magistriõpet või on lõpetanud need perioodil 1.09.2002-31.08.2003.

Konkursile võib esitada õpingute ajal lõpetatud ning vormistatud teadustöid, samuti nende tööde tulemuste põhjal avaldatud teaduspublikatsioone, milles üliõpilane on ainus

või esimene autor. Esitatavad tööd võivad olla vormistatud ka diplomii, bakalaureuse- või magistriõpna.

Vastu võetakse töid (kõidetult), mille koos isikliku kirjaliku avalduse ja vajalike isikuandmetega (nimi, aadress, õppeasutus, eriala, kursus, telefoninumber, e-post) esitavad või postiga saadavad tööde autorid ise. Tööle lisada juhendaja kirjalik arvamus. Võõrkeelne töö peab sisaldama ka eestikeelset pealkirja ja lühikokkuvõtet.

Töid võetakse vastu 26. septembri ni aadressil: Eesti Teaduste Akadeemia, Kohtu 6, 10130 Tallinn.

Noorteadlaste keskkonnauuringute toetuseks

Saksa Keskkonnafond (*Deutsche Bundesstiftung Umwelt*, DBU) jagab stipendiume edukatele noorteadlastele enesetäiendamiseks Saksamaal. Toetatakse uuringuid, mis aitavad lahendada aktuaalseid keskkonnaprobleeme. Saksa Keskkonnafondi vahendusel võimaldatakse stipendiaatidele kuuekuulist töötamist Saksa ettevõtetes, kõrgkoolides, ühingutes ja instituutides, tutvutakse DBU ülesannete, töö ja projektidega, osaletakse seminaridel, suvekoolis jne.

Kõrgharidusega noori toetatakse kahel viisil:

- 6-kuulised stipendiumid alla 32 aastastele noorteadlastele;

- toetus Eesti ülikoolide doktorantidele enesetäiendamiseks Saksamaal. Sel juhul on tingimuseks, et doktori-

töö kaitstakse Eesti ülikooli juures.

Eestis vahendab programmi Kesk- ja Ida-Euroopa Regionaalse Keskkonnakeskuse Eesti esindus – sihtasutus REC Estonia. Ankeedi ja taotlemise juhendi leiab kodulehelt www.recestonia.ee, lähemat informatsiooni pakub lehekülj www.dbu.de. Taotluste esitamise tähtaeg on 1. juuli 2003. Konkursi tulemused avaldatakse novembris, õppetöö algab järgmise kalendriaasta algul.

Taotlused ja küsimused palutakse esitada REC Estoniale aadressil:

SA REC Estonia, Rävåla 8 C-506, 10143 Tallinn; tel/faks 64 61 423; info@recestonia.ee

www.recestonia.ee

Ameerika, Ameerika!

prof Mihkel Kaljurand

9

vt ka M&M 3-6, 8-10, 12

Faculty ja tudengid

Dr K oli enamasti hõivatud, sest uus amet täitis kogu ta aja. Lisaks jooksvatele probleemidele oli tal veel lisamure. Professorite ametiühing – *Faculty Union* – oli otsustanud streikima hakata, sest 51 000 \$ keskmine aastapalk tundus neile madal. Tõepoolest, see oli SIUCiga sama klassi ülikoolide hulgas kõige madalam. Palgatõus aga ähvardas neelata kõik fondid, mida dr K lootis ülikooli teadustaseme tõstmiseks ära kasutada. Nimelt oli SIUC rippumas mingite näitajate järgi kolmesaja viiekümneandana USA ülikoolide hulgas, kuid eesmärgiks oli seatud “ambitsioonikas” jõudmine esimese 75 USA ülikooli hulka.

SIUCi tagasihoidlik koht USA ülikoolide hulgas peegeldub ka tema tudengite koosseisus. Otsustades tudengikeskuses nähtu järgi domineerivad SIUCi üliõpilaste hulgas mustad ja muud vähemusrahvused. Väga torkab silma tõsiasi et 15% USA noortest on ülekaalusid. Ülipakse on palju ja mõned on tõeliselt hirmuäratavad monstrumid. Võimalik, et seal, Shwanees rahvuslikus metsas, leiavad nad tarviliku pelgupaiga. MacDonaldsi, selle ülekaalususe kurja juure, läbimüük ei ole sellegipoolest kahanenud.

Omaette kategooria minoriteete on invaliidid, kes oma elektrilistes ratastoolides kõikjal ringi sõidavad. Tudengikeskus oli kohe keemia-teaduskonna kõrval ja lõunasöögi ajal võisid ma jälgida äärmiselt kirevat pilti käratsevatest lõbusatest neegritest ja üksildastest paksudest neidudest ja nukratest invaliididest ja suurtes gruppides vaikselt sädistavatest hiinlastest. Kõik nad tarbisid suurtes kogustes pitsasid või friikartuleid või mehiko kiirtoidurestorani toodangut, pannkooki mähitud segu hakkliha ja juurviljadest. Hiinlased siiski ei jaksaks maksta bakalaureuseõppes nõutud 5000 \$ semestri õppemaksu ja nemad domineerivad kraadiõppurite hulgas, kus stipendium on, nagu öeldud 1200 \$ kuus.

Võimalik streigiähvardus rippus ülikooli kohal kogu semestri ja ei olegi veel teada, kuidas lugu lõpeb. *Faculty Union* ähvardab streiki alustada veebruaris 2003, kui palk ei tõuse 20%. Streigi alustamine oleks katastroof mitte ainult ülikoolile vaid kogu Carbondale' linnakesele. Üliõpilastel jääks kool pooleli ja uued üliõpilased ei tuleks enam halva mainega kooli. Carbondale, kus pool elanikkonnast on üliõpilased, majandus käiks alla, sest suur osa kohalike on ametis ülikoolis. Ühe võimalusena ülikooli käigus hoidmiseks kaalus juhtkond kraadiõppurite kasutamist bakalaureuste õpetamisel. Kraadiõpilased pole seotud kaitsvate lepingutega ja administratsiooniga koostööst keeldumine

Dr K.

Chicago

tähendaks nende minekut. Kootöö administratsiooniga hävitaks aga kraadiõppurite suhted oma streikivate juhendajatega. Eetilisi probleeme arutleti igas “Daily Express” numbris. SIUCi rektor (“president”) kinnitas, et kraadiõppurid ei õpetamise streigi ajal kaasata, kuid ülikool ei seisku sellegipoolest. Mis siis tehakse, ei olnudki selge.

Läbirääkimisi oli palju ja vahel ilmus dr K. *group meetingute* üsna kurnatuna, nii et tundsin lausa ebamugavust teda veel meie pisiprobleemidega kurnata. Lu Qil pole aga võimalik tagasihoidlikkust tunda. Ta peab oma töö tehtud saama. Pärisin aegajalt ta tulevikuplaani kohta ja ta leidis, et Hiina on praegu palju huvitavam koht kui USA, kus “kõik on paigas”.

Kraadiõppuritele ei anta SIUCi loodusteaduskonnas hõlpu. Nad peavad sooritama kümneosalise erialaeksami, kus ainult neljas osas tohib läbi kukkuda. Professor võib küsida kõike alates viimastest “Analytical Chemistry” või mõnest teisest juhtivas ajakirjas ilmunud uute artiklite sisu kohta või külalisprofessori seminariettekande kohta. Sellest palju ei hoolita, kas ettekanne oli analüütika tudengi

erialal või hoopis orgaanilisest keemiast või materjaliteadusest. Kogu aeg toimusid ka seminarid, kus tudengid kandsid ette uusi materjaliteaduse artikleid. Süsteem, mis mulle omal ajal nii meeldis, et me selle siingi sisse seadsime, oli seal veidi alla käinud. Nimelt avastasin teatud kergendustundega paari seminari külastades ja ettekandjat artikli sisu kohta pinnides, et tudengi arusaamad asjast ei pole palju suuremad kui need, mis meie omadelgi. Üldse oli SIUCi loodusteaduskonna keemia osakond meeldivalt sarnane TTÜ loodusteaduskonna keemia instituudi omaga. Ei olnud siin professorite hulgas Nobeli laureaate, nagu võib näiteks Stanfordis olla, ja ka materiaalsed võimalused paistsid olema samasugused. Veeretasin vahel dr Kga juttu võimalikest koostöösidemetest meie ülikoolide vahel ja saatsin talle materjale meie võimaluste kohta, kuid kuna mul polnud õigeid volitusi sellisteks läbirääkimisteks, ei tahtnud eriti pealetükkiv ka olla.

järgneb

Loodustsäästva arendamise leping

Tallinna Säästva Arengu ja Planeerimise Amet, Tallinna Tehnikaülikool ning Eestimaa Looduse Fond sõlmisid 30. mail Tehnikaülikooli maa-ala loodustsäästva arendamise kokkuleppe.

Kolmepoolse ühiste kavatsuste protokoll eesmärk on tagada ala võimalikult keskkonnasõbralik planeerimine ning loodussäästlike tehnoloogiate rakendamine hoonete, teede ja haljastuse rajamisel.

“Kokkulepe on kinnituseks Tehnikaülikooli headele kavatsustele,” ütles linna peaarhitekt Ike Volkov. Eesmärgiks on seatud hea mikroklimate ja ökonoomse elukeskkonna loomine.

“Tahame, et Tehnikaülikooli linnaku säästvast arendamisest saaks suunanäitaja teistelegi,” ütles TTÜ rektor Andres Keevallik. “Usun, et TTÜ kompleksist kujuneb linna arhitektuuriline pärl.”

Keevallik rõhutas, et lisaks Tehnikaülikooli ja tehnoloogiapargi vajadustele arvestatakse ala arendamisel ka ühiskondlike huvidega – rajatavat võimalusterohket spordikompleksi saavad õhtuti kasutada kõik linnalased, kõigi päralt on ka ülikooli maa-alale jääv parkmets ning tervisespordirajad.

Tähelepanu, doktorandid!

Haridus- ja teadusministeerium finantseerib seitsme doktorandi õpinguid välisülikoolides alates 2003/2004. õppeaastast. Stipendium koosneb põhitootusest (katab elamiskulud) ja reisitoetusest. Toetused erinevad olenevalt sihtmaast.

Eelistatud on kandidaadid, kes soovivad jätkata õpinguid bioteadustes, füüsikalistes loodusteadustes, arvutiteadustes, tehnikaaladel, tootmises ja töötlemises, arhitektuuris ja ehituses või keskkonnakaitses ning kes on valmis läbima täies mahus õpingud ja kaitsma kraadi välisülikoolis. Kraadi kaitsnutel on kohustus kandideerida oma kvalifikatsioonile ja erialale vastavale vabale akadeemilisele ametikohale Tallinna Tehnikaülikoolis ja töötada sellel vähemalt kolm aastat.

Soovijatel tuleb esitada vabas vormis taotlus koos *curriculum vitae*’ga õppeosakonda hiljemalt 20. juuniks.

Taotlus peab olema kooskõlastatud Tallinna Tehnikaülikooli vastavat uurimisvaldkonda kureeriva teaduskonna dekaaniga ning sisaldama uurimisvaldkonna lühikirjeldust, vastuvõtva ülikooli nime, kalkulatsioone võimalikele lisakulutustele vastuvõtvast ülikoolis (laborite kasutamisega seotud kulud jms) ning õppeaja kestust.

Täpsem info: Maiki Udam 6203501.

Tipikate suvine rattamatk

Sellesuvine TTÜkate rattamatk toimub 18.-20. juulini ning viib aktiivsest puhkusest huvitatud tipikad Rapla- ja Järvamaale.

Matk algab reede, 18. juuli hommikul Tallinnast. Lisaks mõõdukale rattasõidule tutvutakse Rapla- ja Järvamaa inseneeria-ettevõtete ning unikaalsemate kultuuri ja eluolukildudega.

Matkale oodatakse tudengeid, vilistlasi, õppejõude-töötajaid ning tipikate sõpru. Osavõtjate hulgaks prognoosivad korraldajad 100 inimest.

Täpse programmi teevad organisatsioonid teatavaks kolm nädalat enne üritust. Matkast osavõtt on eelneva registreerimise puhul tasuta. Meldimiseks või lisainfo saamiseks tuleb saata enda nimi, e-mail ja staatus (tudeng, töötaja, õppejõud, vilistlane) aadressile ratas@tipikas.ee.

Rattamatka organiseerib tipikate rattamatkaklubi Turist, õppejõudude ja töötajate kaasamisega aitab TTÜ Spordikeskus ning õhtuse kultuuriprogrammiga üliõpilaste kultuuriklubi.

Lisainfo: ratas@tipikas.ee.

Sic!

4. – 18. juuni

TTÜ peahoone fuajees on avatud näitus "Kvaliteedijuhimine".

9. – 13. juuni

Professor Jaak Leimann ärikorralduse instituudist osaleb Veneetsias Rakenduslike Äriuringute Konverentsil ja esineb seal ettekandega.

10. – 12. juuni

Matemaatikainstituudi prof Otu Vaarmann osaleb Weimaris rahvusvahelisel konverentsil "16th International Conference on the Applications of Computer Science and Mathematics in Architecture and Civil Engineering" ja esineb ettekandega "On the solution of nonlinear optimization problems of high dimension".

11. – 14. juuni

Helsingis toimub pikaajaliste traditsioonidega XXX Rahvusvaheline Elektrokardioloogia Kongress - *International Congress on Electrocardiology* www.ice2003.net (juubelikongress). Prof Mart Min TTÜ elektroonikainstituudist juhib kongressil Bioimpedantsil põhineva sü-

damemonitooringu - *Bioimpedance Based Cardiac Monitoring* - sessiooni koos kolleegidega USA meditsiinitehnika gigandist *Guidant Inc.*

12. – 14. juuni

Prahas toimub rahvusvaheline konverents „Kvantrühmad ja integreeruvad süsteemid“, millest matemaatikainstituudist võtavad osa prof Eugen Paal ettekandega "Moufang loops and Lie algebras", assistent Natalja Bazunova ettekandega "Quantum de Rham complex with $d^3=0$ differential on $GL_p, q(2)$ " ning prof Peeter Puusemp.

14. juuni

Tehnikaülikooli Akadeemiline Meeskoor osaleb Viljandis toimival Eesti Meestelaulu Seltsi laulupäeval. Kontsert algab Viljandi lauluväljakul kell 18.00. Eelmisel õhtul võetakse aga traditsiooniliselt korvpallil mõõtu Tartu Akadeemiliselt Meeskoorilt: mäng algab Viljandi spordihoones kell 19.00. Seni toimunud viiest kohtumisest on tipikad võitnud neli viimast mängu.

Kadri Viin
avalike suhete osakond

Tallinna Tehnikaülikooli kirjastuse väljaandeid

Peep Christjanson.
POLÜMEERITEADUSE
ALUSED. 120 lk.

Polümeerimaterjalide instituut

Materjal aitab üliõpilastel omandada teadmisi keemia- ja materjaliteaduse õppeaines "Polümeeride keemia ja füüsika". Eesmärgiks on anda üliõpilastele põhiteadmisi polümeeriteaduses kui kaasaegse materjaliteaduse ühes põhiharus. Õppeaine loob ka teadmiste pagasi õppekavas järgnevate polümeerialaste õppeainete omandamiseks. Tekst on lakooniline ja kokkuvõtlik. Raamatut soovitatakse kasutada põhiõpikuna. Selguse mõttes kasutatakse paljudel juhtudel ingliskeelseid vasteid. Segaduse vältimiseks ei muudeta polümeeride nimede ja muude mõistete ingliskeelseid lühendeid. Raamatu lõpus on toodud neli lisa.

Eedo Kalle, August Aarma.
TEADUSTÖÖ ALUSED.
132 lk.

Majandusteaduskond

Õppevahend tutvustab üliõpilasi teadustöö metoodika ja vormistusega. Trükkis on mõeldud bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilastele, aitamaks neid erinevate tööde kirjutamisel.

Raamat koosneb viiest osast. Esimeses osas iseloomustatakse mõistet "teadus" tema erinevates tähendustes ja tutvustatakse teaduse tegemisel kasutatavaid meetodeid. Teises osas tutvustatakse teadustöö põhitappe. Kolmandas osas antakse ülevaade teadustööle esitatavatest sisulistest nõuetest ning neljandas tutvustatakse teadustööle esitavateid struktuurilisi ja vormistuslikke nõudeid. Viimases osas tutvustatakse Eestis kehtivaid akadeemilisi ja teaduskraade, teaduskutseid ja kõrgkooli struktuurides kasutusel olevaid administratiivseid ametikohti. Viimases osas tuleb juttu teadlase elukutsest ja selle eetikast.

Hillar-Endel Kabral.
TOOTMISKORRALDUS.
266 lk.

Ärikorralduse instituut

Raamat annab ülevaade tootmise juhtimise põhitõdedest. Raamatu kirjutamisel tugines autor paljudele nii ingliskeelsetele tootmise ja teeninduse juhtimist käsitlevatele õpikutele ja kirjutistele.

Käsitletakse tootmist ja infotehnoloogiat, juhtimisotsuseid, lineaar-

planeerimist, teenindusteooria mudelid, simulatsiooni, prognoosimist jm. tootmiskorralduse aspekte.

Väljaanne on mõeldud ärikorraldust õppivatele üliõpilastele, kuid ka tootmises ja teeninduses tegutsevatele tegevjuhtidele.

Ülo Kristjuhan, Virve Siirak, Tiit Kaadu, Eedo Kalle.
TÖÖKESKKONNA KVALITEEDI OSKUSSÕNU. 24 lk.
Ärikorralduse instituut

Brošüüris tuuakse nii eesti kui ka inglise keeles ära rida kasutatavaid termineid, millega puututakse kokku töötervishoiu ja ohutuse küsimuste puhul eri tehnika ja teaduse valdkondades. On püütud selle poole, et eestikeelse mõiste sisu ja maht oleks sama nagu suurtes keeltes, eeskätt inglise keeles. Inglisekeelse termin on väravaks teadus- ja tehnikamaailma, kuna pool maailmakirjandusest on ingliskeelne. Et maksimaalselt selgitada termini kasutamist, on toodud konkreetseid näiteid. Nende tekst peegeldab keele põhiliste kasutajate arusaamu. Seetõttu pole eri keelte vahel ka sõnasõnalist vastavust.

Aksel Jõgi.
INTEGRAALTEISENDUSED.
352 lk.
Matemaatikainstituut

Integraalteisenduste kursus on mõeldud matemaatika põhikursuse lõpetanuile ja kraaditaotlejatele, kellel on tarvis enesetäiendamiseks või uurimistöös sügavamaid teadmisi ja praktikat Laplace'i ja Fourier' teisenduste ning Z-teisenduste aluste ja rakenduste kohta. Siia tuleb veel lisada õppevahend, millest saab lisateavet erifunktsioonidest, milleta integraalteisenduste kursus on mõeldamatu. Kursus on ühtlasi ka praktiline juhend, kuidas saab ja tuleb integraalteisendustega raajülesandeid lahendada. Mõistete kiiremal leidmisel abistab ainelõend. Raamat on vormistatud nii, et sobib ka iseseisvaks õppimiseks ja teatmikuks.

Raamatuid saab osta Tallinna Tehnikaülikooli kirjastusest J. Süttiste tee 21, tuba 508 ja peahoone fuajees olevast raamatute müügipunktist.

Kontaktisik kirjastuses Anne Püüaru, telefon 620 2676, e-post: puuaru@staff.ttu.ee

Toimetus & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214), faks 620 3591

Toimetaja	Mart Ummelas	e-mail: martu@staff.ttu.ee ,
	tel 620 3615	www.ttu.ee/ajaleht/
Küljendaja	Siiri Timmerman	

Dictum, factum

Õeldud, tehtud

NB! Kevadsemestri viimane leht jõuab lugejani siiski juba teisipäeval, 17. juunil.